

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
WOJCIECH MISIĄG

KNO-4101-05-05/2011
P/11/074

Warszawa, dnia 30 marca 2012 r

Pan
Lech Witecki
p.o. Generalnego Dyrektora
Dróg Krajowych i Autostrad

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r., poz. 82), zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła w Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad (Generalna Dyrekcja lub GDDKiA) kontrolę przygotowania do organizacji finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 (EURO 2012), w okresie od 1 stycznia do 16 grudnia 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 30 grudnia 2011 r., stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuję Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie skontrolowaną działalność Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad.

W skontrolowanym okresie Generalna Dyrekcja realizowała zadania inwestycyjne w zakresie budowy autostrad i dróg ekspresowych określone w *Programie budowy dróg krajowych na lata 2011-2015 (Program budowy dróg krajowych)*, stanowiącym załącznik do uchwały nr 10/2011 Rady Ministrów z dnia 25 stycznia 2011 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pn. *Program budowy dróg krajowych na lata 2011-2015*.

Kontrolą objęto 18 zadań realizowanych na 49 odcinkach autostrad i dróg krajowych o łącznej długości 1.076,3 km, ujętych w *Programie budowy dróg krajowych* oraz zaliczonych – w przedłożonym Radzie Ministrów w lipcu 2011 r. przez Ministra Sportu i Turystyki *Sprawozdaniu z realizacji przedsięwzięć EURO 2012 oraz z wykonanych działań dotyczących realizacji przygotowań Polski do finałowego Turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012, grudzień 2010 r. – czerwiec 2011 r. (Sprawozdanie z realizacji przedsięwzięć EURO*

2012) – do przedsięwzięć kluczowych dla EURO 2012 (12 zadań, 39 odcinków obejmujących łącznie 899 km autostrad i 45,9 km dróg ekspresowych) i przedsięwzięć ważnych dla EURO 2012 (sześć zadań, 10 odcinków, obejmujących łącznie 131,4 km dróg ekspresowych). Spośród tych zadań – według stanu na dzień 30 listopada 2011 r. – do użytkowania oddanych zostało 10 odcinków (20%) o łącznej długości 251,9 km (23%), 35 odcinków (72%) o łącznej długości 680,7 km (63%) było w budowie, a cztery odcinki (8%) o łącznej długości 143,7 km (13%) były na etapie przygotowawczym. Zakres wykonanych zadań został potwierdzony w piśmie skierowanym przez Generalną Dyрекcję do Najwyższej Izby Kontroli w dniu 9 stycznia 2012 r. (nr GDDKiA-DRI-4-ep-4412/VII-A1-K-S-64/12).

Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad sprawował nadzór na realizacją umów zawartych z wykonawcami na budowę autostrad i dróg ekspresowych. W wyniku tego nadzoru w czterech przypadkach stwierdzono niezgodne z umowami wykonawstwo prac, skutkiem czego rozwiązano umowy z wykonawcami i obciążono ich karami umownymi, tj.:

- 1) firmę Alpine Bau GmbH z siedzibą w Wals, wykonawcę autostrady A-1 Sońnica-Gorzyczki na odcinku Świerklany-Gorzyczki, karą umowną w kwocie 164.914.016 zł,
- 2) konsorcjum firm China Overseas Engineering Group Co. Ltd z siedzibą w Pekinie (Covec), wykonawcę autostrady A-2 Stryków-Konotopa w dwóch przypadkach, tj. na odcinku A i odcinku C, karami umownymi w kwotach odpowiednio: 82.929.141,85 zł i 57.488.190,94 zł,
- 3) konsorcjum z udziałem NDI S.A. z siedzibą w Sopocie i SB Granit SA-Skopje, Macedonia, wykonawcę autostrady A-4 Kraków-Tarnów na odcinku węzeł Brzesko-węzeł Wierzchosławice, karą umowną w kwocie 77.225.428,52 zł.

Uwagi NIK dotyczą niepełnej realizacji wniosku pokontrolnego sformułowanego w wystąpieniu pokontrolnym NIK z dnia 12 maja 2011 r. (nr P/10/072 KNO-4101-04-01/2010), dotyczącego podjęcia działań w celu oddania do użytkowania autostrad i dróg ekspresowych, w szczególności określonych w *Sprawozdaniu z realizacji przedsięwzięć EURO 2012* jako kluczowe lub ważne dla EURO 2012.

1. Według stanu na dzień 30 listopada 2011 r. spośród realizowanych 39 odcinków autostrad i dróg ekspresowych o łącznej długości 824,4 km, zaliczonych do kluczowych lub ważnych dla EURO 2012, 17 odcinków (44%) o łącznej długości 273,7 km (33%) powinno zostać (według GDDKiA) wykonanych przed Mistrzostwami, a 22 odcinki (56%) o łącznej długości 550,7 km (67%) nie będą oddane przed rozpoczęciem Mistrzostw.

Spośród 17 odcinków przewidzianych przez GDDKiA do oddania do użytkowania przez rozpoczęciem EURO 2012, na 16 odcinkach (94,1%) o łącznej długości 257,6 km (94%) wystąpiły, według stanu na dzień 31 października 2011 r., opóźnienia wynoszące od kilku dni do dziewięciu miesięcy. I tak:

- 1) na autostradzie A-1 Toruń-Stryków, na pięciu odcinkach o łącznej długości 80,1 km: Kowal-Sójki (opóźnienie dwa miesiące), Sójki-Kotliska (opóźnienie półtora miesiąca), Kotliska-Piątek (opóźnienie trzy miesiące), Piątek-Stryków I (opóźnienie półtora miesiąca), Stryków (opóźnienie jeden miesiąc),
- 2) na autostradzie A-1 Sośnica-Gorzyczki, na odcinku o długości 18,3 km Świerklany-Gorzyczki (opóźnienie cztery miesiące),
- 3) na autostradzie A-2 Stryków-Konotopa, na trzech odcinkach o łącznej długości 41,7 km: B (opóźnienie od jednego do trzech miesięcy, zależnie od rodzaju robót), D (opóźnienie kilkunastodniowe), E (opóźnienie od trzech do czterech tygodni, w zależności od rodzaju robót),
- 4) na autostradzie A-4 Kraków-Tarnów, węzeł Szarów-węzeł Krzyż, na odcinku o długości 12,9 km węzeł Wierchosławice-Tarnów węzeł Krzyż (opóźnienie siedem miesięcy),
- 5) na autostradzie A-4 Tarnów-Rzeszów węzeł Krzyż-węzeł Rzeszów Wschód, na trzech odcinkach o łącznej długości 48 km: Dębica-Pustynia-Rzeszów Zachód (opóźnienie cztery miesiące), węzeł Rzeszów Zachód-węzeł Rzeszów Centralny (opóźnienie cztery miesiące), węzeł Rzeszów Centralny-węzeł Rzeszów Wschód (opóźnienie dwa miesiące),
- 6) na autostradzie A-4 Rzeszów-Korczowa, na dwóch odcinkach o łącznej długości 47 km: Jarosław-Radymno (opóźnienie dwa miesiące), Radymno-Korczowa (opóźnienie sześć miesięcy),
- 7) na drodze ekspresowej S-2 w Warszawie, Konotopa-Puławska, na odcinku o długości 9,6 km II etap NS Marynarska-Lotnisko, POW Lotnisko-Puławska (opóźnienie dziewięć miesięcy).

Nie zostaną oddane do użytkowania następujące 22 odcinki autostrad i dróg ekspresowych, uznanych jako przedsięwzięcia kluczowe lub ważne dla EURO 2012, o łącznej długości 550,7 km (w tym: 13 odcinków autostrad o łącznej długości 418,9 km oraz dziewięć odcinków dróg ekspresowych o łącznej długości 131,8 km):

- 1) na autostradzie A-1 Stryków-Pyrzowice, cztery odcinki o łącznej długości 175,7 km: Stryków-Tuszyn (termin zakończenia robót budowlanych – 2013 r.), Tuszyn-granica województwa łódzkiego, granica województwa łódzkiego-węzeł Zawodzie, węzeł Zawodzie-Pyrzowice (na etapie przygotowawczym, termin nieokreślony),
- 2) na autostradzie A-1 Pyrzowice-Maciejów-Sośnica, odcinek o długości 20,1 km: węzeł Piekary Śląskie-węzeł Maciejów (termin zakończenia robót budowlanych – 28 września 2012 r.),
- 3) na autostradzie A-1 Toruń-Stryków, dwa odcinki o łącznej długości 64 km: węzeł Czerniewice-węzeł Brzezie (termin zakończenia robót budowlanych – 14 września 2012 r.), węzeł Brzezie-węzeł Kowal (termin zakończenia robót budowlanych – 14 września 2012 r.),

- 4) na autostradzie A-2 Stryków-Konotopa, dwa odcinki o łącznej długości 49,2 km: A (termin zakończenia robót budowlanych – 15 października 2012 r.), C (termin zakończenia robót budowlanych – 15 października 2012 r.),
- 5) na autostradzie A-4 Kraków-Tarnów węzeł Szarów-węzeł Krzyż, dwa odcinki o łącznej długości 43,9 km: węzeł Szarów-węzeł Brzesko (termin zakończenia robót budowlanych – 31 sierpnia 2012 r.), węzeł Brzesko-węzeł Wierchosławice (termin zakończenia robót budowlanych – 6 stycznia 2013 r.),
- 6) na autostradzie A-4 Tarnów-Rzeszów węzeł Krzyż-węzeł Rzeszów Wschód, odcinek o długości 34,8 km Tarnów (węzeł Krzyż)-węzeł Dębica Pustynia (termin zakończenia robót budowlanych – 5 sierpnia 2012 r.),
- 7) na autostradzie A-4 Rzeszów-Korczowa, odcinek o długości 41,2 km Rzeszów węzeł Wschód-Jarosław węzeł Wierzbna (termin zakończenia robót budowlanych – 22 lipca 2012 r.),
- 8) na drodze ekspresowej S-2 w Warszawie, odcinek o długości 10,4 km: węzeł Konotopa-węzeł Puławska, węzeł Lotnisko-Marynarska, Konotopa-Lotnisko (termin zakończenia robót budowlanych – sierpień 2012 r.),
- 9) na drodze ekspresowej S-8/S-7, odcinek o długości 1,9 km: węzeł Opacz-węzeł Paszków, S-8 węzeł Paszków-węzeł Opacz-węzeł Łopuszańska-Etap I Część II (termin zakończenia robót budowlanych – 31 sierpnia 2012 r.),
- 10) na zachodniej obwodnicy Poznania w ciągu S11 i S-5, trzy odcinki o łącznej długości 27,3 km: 1) pñ. Złotkowo A-2 (węzeł Głuchowo), Swadzim (z węzłem)-Głuchowo (z węzłem) Etap I (termin zakończenia robót budowlanych – 30 czerwca 2012 r.), 2) Złotkowo (z węzłem)-Rokietnica (z węzłem), Etap IIa (termin zakończenia robót budowlanych – 30 listopada 2012 r.), 3) Rokietnica-Swadzim Etap IIb (zadanie na etapie przygotowawczym – termin realizacji nieokreślony),
- 11) na drodze ekspresowej S-5 Poznań-Wrocław, odcinek o długości 29,3 km Kaczkowo-Korzeńsko (termin zakończenia robót budowlanych – 11 października 2012 r.),
- 12) na drodze ekspresowej S-5 Gniezno-Poznań, węzeł Kleszczewo, dwa odcinki o łącznej długości 35 km: Gniezno-Czachurki (termin zakończenia robót budowlanych – 30 czerwca 2012 r.), Czachurki-Kleszczewo (termin zakończenia robót budowlanych – 24 czerwca 2012 r.),
- 13) na drodze ekspresowej S-7 Gdańsk-Koszwały, odcinek o długości 17,9 km południowa obwodnica Gdańska (termin zakończenia robót budowlanych – 14 lipca 2012 r.).

Należy podkreślić, że spośród ww. 22 odcinków autostrad i dróg ekspresowych, które nie zostaną oddane do użytkowania przed rozpoczęciem Mistrzostw, Generalna Dyrekcja na sześciu odcinkach ustaliła w umowach z wykonawcami zapewnienie tzw. przejezdności przed rozpoczęciem EURO 2012. Dotyczy to dwóch odcinków na autostradzie A-2 Stryków-Konotopa (odcinek A i odcinek C o łącznej długości 49,2 km) oraz czterech odcinków dróg ekspresowych (S-2, S-5, S-7, S-8 i S-11) o łącznej długości 44,4 km.

2. W wystąpieniu pokontrolnym z dnia 12 maja 2011 r. (nr KNO-4101-04-01/2010) Najwyższa Izba Kontroli wniosła o podjęcie działań w celu oddania do użytkowania autostrad i dróg ekspresowych, w szczególności określonych w *Sprawozdaniu z realizacji przedsięwzięć EURO 2012* jako kluczowe lub ważne dla EURO 2012.

Podjęte przez GDDKiA działania związane z realizacją tego wniosku pokontrolnego nie były dostatecznie skuteczne. W stosunku do ustaleń kontroli NIK przeprowadzonej w GDDKiA w IV kwartale 2010 r. zwiększyła się liczba odcinków autostrad i dróg ekspresowych (kluczowych lub ważnych dla EURO 2012), które nie zostaną oddane do użytkowania przed rozpoczęciem Mistrzostw: z 14 w 2010 r. do 22 w 2011 r. (tj. o 57%) oraz ich łączna długość z 403,7 km w 2010 r. do 550,7 km w 2011 r., tj. o 146,8 km (tj. 36%).

* * *

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi ponownie o podjęcie skutecznych działań w celu przyspieszenia prac na odcinkach autostrad i dróg ekspresowych, uznanych w *Sprawozdaniu z realizacji przedsięwzięć EURO 2012* jako przedsięwzięcia kluczowe lub ważne dla EURO 2012, umożliwiających ich zakończenie i oddanie do użytkowania przed terminem rozpoczęcia Mistrzostw.

Na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK proszę Pana Dyrektora o przesłanie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, w terminie siedmiu dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia do Kolegium Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania uchwały Kolegium NIK.